

Državni izpitni center

NAKNADNI ROK/UTÓLAGOS MÉRÉS

3.
obdobje/
szakasz

Sreda, 1. junij 2011
2011. június 1., szerda

NAVODILA ZA VREDNOTENJE

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA/ORSZÁGOS TUDÁSFELMÉRÉS

ob koncu 3. obdobja/a 3. szakasz végén

UVODNA NAVODILA ZA VREDNOTENJE

Pri nalogah izbirnega tipa (z enim, dvema ali tremi pravilnimi odgovori) več izbranih rešitev od zahtevanih pomeni 0 točk.

Če je pravilnemu odgovoru dodano nekaj, kar ni pravilno (tudi če je v oklepaju), odgovor ovrednotimo z 0 točkami.

Pravopisnih napak v odgovorih ne popravljamo. Priznamo tudi zapis s pravopisnimi napakami iz katerega lahko razberemo vsebinsko pravilen odgovor. Ne priznamo pa zapisov, ki imajo zaradi pravopisnih napak spremenjen pomen (**in**verzija – **di**verzija).

ZNAKI ZA POPRAVLJANJE

Dogovorjeni osnovni znaki za označevanje v preizkusih znanja:

- ✓ pravi len odgovor
- ¥ nepopoln ali manjkajoč odgovor
- // nepravilen odgovor

Dogovorjen poseben znak za označevanje:

- ! nerazločen/neberljiv zapis

Znake za označevanje zapisujemo:

- v preizkus znanja,
- z rdečim kemičnim svinčnikom,
- na desno stran odgovora,
- na črto za odgovor, kadar zapišemo znak za manjkajoč odgovor (¥),
- nikoli čez učenčev odgovor,
- ob zapisu napačnega dogovorjenega znaka le tega prečrtate in zapišete pravilni znak, ob prečrtanem znaku zapišete svoje inicialke,
- popravljalec ne dopisuje pravilnih rešitev.

A – SVET

CELINE (KONTINENTI) IN OCEANI

1. naloga

Rešitvi z navodili za vrednotenje:

1.1 Ime najmanjše celine (kontinenta): Avstralija ..... 1 točka

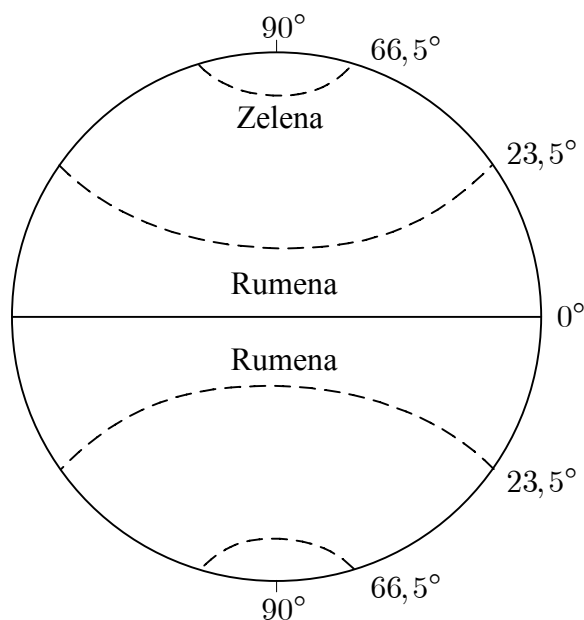
1.2 Ime največjega oceana: Tihi ocean; Pacifik ..... 1 točka

Skupaj ..... 2 točki

TOPLOTNI PASOVI

2. naloga

Rešitvi:

Navodila za vrednotenje:

a)

2.1 Z rumeno pobarvani vroči pas ..... 1 točka

Opomba: Odgovor je pravilen le, če učenec pobarva območje od severnega do južnega povratnika.

b)

2.2 Z zeleno pobarvani severni zmerno topli pas ..... 1 točka

Opomba: Odgovor je pravilen le, če učenec pobarva območje od severnega povratnika do severnega tečajnika.

Opomba: Če učenec uporabi druge barve, se odgovora upoštevata le ob in z ustrezno izdelano legendo.

Skupaj ..... 2 točki

CESTNO IN ŽELEZNIŠKO OMREŽJE AVSTRALIJE

3. naloga

a)

Rešitev z navodili za vrednotenje:

3.1 B ..... 1 točka

b)

Rešitve:

Možni odgovori:

- gostota poselitve;
- gostota naselij;
- gospodarska razvitost.

Navodila za vrednotenje:

3.2 Družbeni dejavnik ..... 1 točka

Skupaj ..... 2 točki

GOSPODARSTVO EGIPTA

4. naloga

Rešitev z navodili za vrednotenje:

4.1 Turizem ..... 1 točka

5. naloga

Rešitve:

Možni odgovori:

- zaradi turizma se pospešeno gradita prometna in druga infrastruktura;
- odpirajo se nova delovna mesta;
- zaradi turizma se odpirajo dodatne možnosti zaslužka (obrti, lokalno vodenje, prevozi, trgovine, restavracije);
- v državo se steka več denarja;
- večja ponudba dobrin;
- odprtost države za tuji kapital;
- odprtost ljudi do tujcev;
- večja kupna moč;
- dvig izobrazbene strukture.

Navodila za vrednotenje:

5.1 Utemeljitev 1 ..... 1 točka

5.1 Utemeljitev 2 ..... 1 točka

Skupaj ..... 2 točki

VETROVI V JUŽNI AZIJI

6. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

6.1 Monsuni; monsunki vetrovi; poletni in zimski monsuni ..... 1 točka

b)

6.2 Indija ..... 1 točka

Skupaj ..... 2 točki

7. naloga

Rešitve:

Možne pozitivne posledice:

- možnost večkratne letine;
- omogočajo pridelavo značilnih kultur (riž);
- dobra namočenost kmetijskih površin;
- omogočajo življenje ljudi;
- omogočajo preživetje številnega prebivalstva.

Možne negativne posledice:

- prevelika količina padavin povzroča poplave;
- prevelika količina padavin uniči pridelek;
- ogroženo je življenje ljudi – bolezni, onesnažena voda;
- gospodarska škoda (uničena infrastruktura, objekti, obdelovalne površine ...);
- uničene prometnice, prometna ohromelost;
- motena oskrba prebivalstva;
- povečana nevarnost zemeljskih plazov;
- uničenje turističnih objektov;
- prizadet ribolov;
- uničenje naravnega rastlinstva.

Navodila za vrednotenje:

7.1 Pozitivna posledica ..... 1 točka

7.2 Negativna posledica ..... 1 točka

Skupaj ..... 2 točki

JUGOVZHODNA IN JUŽNA AZIJA**8. naloga**

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

8.1 Razlaga za smeri toka rek: slemenitev gorovij; potek gorovij, slemen;
lega gorovij; usmerjenost gorovij ..... 1 točka

b)

8.1 Himalaja je naravna gorska pregrada, ki zadrži padavine. .... 1 točka

Skupaj ..... 2 točki

9. naloga

Rešitve:

Možne naravnogeografske spremembe:

- potopljena obsežna območja obal;
- spremenjena obala;
- uničeno rastlinstvo;
- ogroženo živalstvo;
- izginotje številnih otokov.

Možne družbenogeografske spremembe:

- uničene kmetijske površine;
- uničena naselja, prometnice;
- izselitev prebivalstva;
- spopadi, bolezni;
- pomanjkanje pitne vode;
- zmanjšan turistični obisk;
- zmanjšanje gospodarske dejavnosti;
- povečanje revščine;
- spremenjena gospodarska raba prostora.

Navodila za vrednotenje:

9.1 Naravnogeografska sprememba ..... 1 točka

9.2 Družbenogeografska sprememba ..... 1 točka

Skupaj ..... 2 točki

B – EVROPA

MORJA V EVROPI

10. naloga

Rešitvi z navodili za vrednotenje:

10.1 Ime morja številka 1: Jadransko morje ..... 1 točka

Opomba: Ne upoštevamo odgovora Sredozemsko morje.

10.2 Ime morja številka 2: Severno morje ..... 1 točka

Opomba: Ne upoštevamo odgovora Atlantski ocean.

Skupaj ..... 2 točki

NARAVNI POJAVI

11. naloga

Rešitvi z navodili za vrednotenje:

a)

11.1 Gejzir ..... 1 točka

b)

11.2 Islandija ..... 1 točka

Skupaj ..... 2 točki

KLIMOGRAMI

12. naloga

Rešitvi z navodili za vrednotenje:

a)

12.1 Klimogram 2 ..... 1 točka

b)

12.2 Klimogram 3 ..... 1 točka

Skupaj ..... 2 točki

INDUSTRIJSKE POKRAJINE V EVROPI

13. naloga

Rešitev z navodili za vrednotenje:

13.1 B ..... 1 točka

PRIMERJAVA RAZVITOSTI INDUSTRIJSKIH POKRAJIN**14. naloga**

Rešitvi z navodili za vrednotenje:

14.1 A	1 točka
14.2 D	1 točka
Skupaj	2 točki

ZNAMENITOSTI EVROPSKIH DRŽAV**15. naloga**

Rešitvi z navodili za vrednotenje:

15.1 Slika 2: Grčija	1 točka
15.2 Slika 3: Velika Britanija	1 točka
Skupaj	2 točki

POVRŠJE MADŽARSKE**16. naloga**

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)	
16.1 Ravnina; nižina; nižavje	1 točka
b)	
16.2 Sredogorje	1 točka
Skupaj	2 točki

GOSPODARSTVO MADŽARSKE**17. naloga**

Možni odgovori:

- strokovno svetovanje kmetom;
- denarna pomoč in posojila za kmetijsko mehanizacijo, opremo, gnojila, škropiva ...;
- posodabljanje kmetijske pridelave;
- subvencije (nadomestila);
- pomoč države pri prodaji pridelkov (cena, organizacija);
- strokovno izobraževanje kmetov;
- specializacija kmetijstva;
- tržna usmeritev kmetijstva.

Navodila za vrednotenje:

17.1 Ukrep 1	1 točka
17.2 Ukrep 2	1 točka
Skupaj	2 točki

KMETIJSTVO V SEVERNO EVROPSKIH DRŽAVAH

18. naloga

Rešitve:

Možni vzroki:

- prevlada ravnega površja;
- toplejše podnebje;
- rodovitnejša prst.

Navodila za vrednotenje:

18.1 Vzrok 1	1 točka
18.2 Vzrok 2	1 točka
Skupaj	2 točki

C – SLOVENIJA

LEGA SLOVENIJE

19. naloga

Rešitev z navodili za vrednotenje:

19.1 C	1 točka
--------------	---------

LJUBLJANSKA KOTLINA

20. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

20.1 Ljubljansko barje	1 točka
------------------------------	---------

b)

20.2 Jelovica	1 točka
---------------------	---------

c)

20.3 Kamniško-Savinjske Alpe; Kamniške Alpe	1 točka
---	---------

Skupaj	3 točke
--------------	---------

NARAVNA IN KULTURNA DEDIŠČINA SLOVENIJI IN EKOLOŠKA OGROŽENOST

21. naloga

Rešitvi z navodili za vrednotenje:

21.1 Slika 4 – Strunjanski klif	1 točka
21.2 Slika 7 – Postojnska jama	1 točka
Skupaj	2 točki

22. naloga

Rešitve:

Možne razlage:

- naravna znamenitost leži v kraški pokrajini, kjer je velika prepustnost tal;
- onesnaženost s površja se prenaša v kraško notranjost.

Opomba: Upoštevamo vse odgovore, v katerih je poudarjena prepustnost tal oziroma iz katerih je mogoče razbrati majhno samoočiščevalno zmožnost vode. Odgovorov z navedbo samo apnenca ali krasa ne upoštevamo.

Navodila za vrednotenje:

22.1 Pravilna razlaga ekološke ogroženosti	1 točka
--	---------

PREPLETANJE DEDIŠČIN

23. naloga

Rešitev z navodili za vrednotenje:

23.1 Slika številka 5	1 točka
-----------------------------	---------

KMETIJSKE PANOGE

24. naloga

Rešitvi z navodili za vrednotenje:

24.1 B	1 točka
24.2 C	1 točka
Skupaj	2 točki

ZEMELJSKI PLAZOVI**25. naloga**

Rešitve:

Možni vzroki:

- obilne padavine;
- strma pobočja;
- debelina prsti;
- pretirano izsekavanje gozda;
- erozija;
- nepremišljeni gradbeni posegi.

Navodila za vrednotenje:

25.1 Vzrok 1	1 točka
25.2 Vzrok 2	1 točka
Skupaj	2 točki

26. naloga

Rešitve:

Možni ukrepi:

- utrditev pobočja (podporni zidovi, kulturne terase);
- drenaža;
- pogozdovanje;
- ozelenjevanje;
- ustrezna raba tal (sadovnjaki nadomestijo njive);
- kontrolirana sečnja;
- pravilna gradnja, primerna terenu;
- urejanje hudournikov in rečnih strug.

Navodila za vrednotenje:

26.1 Ukrep 1	1 točka
26.2 Ukrep 2	1 točka
Skupaj	2 točki

RAZVOJ PODEŽELSKIH NASELIJ**27. naloga**

Rešitve:

Možni odgovori:

- prebivalci podeželskega naselja dobijo priložnost za zaposlitev (ob cesti zgradijo motel ali bencinsko črpalko, počivališče, večjo trgovino, podjetje ali druge zgradbe za opravljanje storitvene dejavnosti);
- zmanjša se odseljevanje prebivalcev, zato se v podeželskem naselju razvija infrastruktura;
- zaradi prometne povezanosti se v podeželskem naselju razvijajo dejavnosti, kakor so industrija, trgovina, obrt in turizem.

Navodila za vrednotenje:

27.1 Priložnost za razvoj 1	1 točka
27.2 Priložnost za razvoj 2	1 točka
Skupaj	2 točki

Skupaj ..... 50 točk